

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 29. 5. 2013
COM(2013) 354 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Dánska na rok 2013

**a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok
2012 – 2016**

{SWD(2013) 354 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Dánska na rok 2013

a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok 2012 – 2016

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej Únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh², a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie³,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu⁴,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

po porade s Hospodárskym a finančným výborom,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík, ktorá sa zameria na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Rada 13. júla 2010 prijala na základe návrhov Komisie odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie (2010 až 2014) a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov⁵, ktoré spolu tvoria „integrované usmernenia“. Členské štáty boli vyzvané, aby tieto integrované usmernenia zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ COM(2013) 354 final.

⁴ P7_TA(2013)0052 a P7_TA(2013)0053.

⁵ Rozhodnutie Rady 2013/208/EÚ z 22. apríla 2013.

- (3) Hlavy štátov alebo predsedovia vlád 29. júna 2012 rozhodli o Pakte pre rast a zamestnanosť, ktorý poskytuje ucelený rámec pre opatrenia na úrovni členských štátov, EÚ a eurozóny, pri ktorých sa využijú všetky dostupné stimuly, nástroje a politiky. Rozhodli o prijatí opatrení na úrovni členských štátov, pričom vyjadrili najmä úplné odhodlanie dosiahnuť ciele stratégie Európa 2020 a vykonať odporúčania pre jednotlivé krajiny.
- (4) Rada 6. júla 2012 prijala odporúčanie, ktoré sa týka národného programu reforiem Dánska na rok 2012, a vydala svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Dánska na roky 2011 – 2015.
- (5) Komisia 28. novembra 2012 prijala ročný prieskum rastu⁶, čo znamenalo začiatok európskeho semestra koordinácie hospodárskej politiky na rok 2013. Komisia okrem toho 28. novembra 2012 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania⁷, v ktorej určila Dánsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorému sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (6) Európska rada 14. marca 2013 schválila priority na zabezpečenie finančnej stability, fiškálnej konsolidácie a opatrenia na posilnenie rastu. Zdôraznila potrebu presadzovania diferencovanej fiškálnej konsolidácie, ktorá bude podporovať rast, obnovenia bežných úverových podmienok pre hospodárstvo, podporovania rastu a konkurencieschopnosti, riešenia nezamestnanosti a sociálnych dôsledkov krízy, ako aj potrebu modernizácie verejnej správy.
- (7) Komisia 10. apríla 2013 podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh uverejnila výsledky svojho hĺbkového preskúmania⁸ pre Dánsko. Analýza Komisie ju vedie k záveru, že v Dánsku existujú makroekonomické nerovnováhy, hoci nie nadmerné.
- (8) Dánsko 30. apríla 2013 predložilo svoj konvergenčný program na rok 2013, ktorý sa vzťahuje na obdobie rokov 2012 – 2016, a svoj národný program reforiem na rok 2013. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva programy posudzovali súčasne.
- (9) Vychádzajúc z posúdenia konvergenčného programu na rok 2013 podľa nariadenia (ES) č. 1466/97 Rada zastáva názor, že makroekonomický scenár, na ktorom sú založené rozpočtové prognózy programu, je realistický. Scenár, podľa ktorého sa v roku 2013 predpokladá rast HDP vo výške 0,7 % a v roku 2014 1,6 %, je do veľkej miery v súlade s prognózou Komisie z jari 2013, podľa ktorej bude rast HDP v roku 2013 predstavovať 0,7 % a v roku 2014 a 1,7 %. V programe je opísaná rozpočtová stratégia zameraná na odstránenie nadmerného deficitu a splnenie strednodobého cieľa, ktorým je štrukturálny deficit vo výške najviac 0,5 % HDP do roku 2013, čo zodpovedá cieľom paktu. Cieľom programu je deficit verejných financií vo výške 1,7 % HDP v roku 2013 a 1,8 % v roku 2014, čo je v súlade s lehotou, ktorú navrhla Komisia v rámci postupu pri nadmernom deficite. Priemerné ročné fiškálne úsilie v rokoch 2011 – 2013 vychádzajúce z výpočtov štrukturálneho salda rozpočtu je v súlade s odporúčaním Rady v rámci postupu pri nadmernom deficite. Reálne verejné výdavky (vrátane diskrečných opatrení na strane príjmov) budú mať v roku 2013 podľa odhadov nulový rast a v roku 2014 narastú o 0,4 %, čo znamená, že v oboch rokoch sa dodrží referenčná hodnota pre výdavky. Verejné financie v Dánsku sú vo

⁶ COM(2012) 750 final.

⁷ COM(2012) 751 final.

⁸ SWD(2013) 115 final.

všeobecnosti zdravé a krajina už dosiahla svoj strednodobý cieľ. Avšak aj vzhľadom na starnutie obyvateľstva a ambicióznú sociálnu politiku je pre Dánsko mimoriadne dôležité, aby si zachovalo zdravý a udržateľný rámec fiškálnej politiky a udržalo deficit pod referenčnou hodnotou 3 % HDP uvedenou v zmluve.

- (10) V roku 2012 Dánsko dokončilo reformu systému invalidných dôchodkov a systému subvencovaného zamestnávania (systém „flex-job“), ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 2013. Tieto reformy predstavujú významné opatrenia na zvýšenie ponuky pracovnej sily v Dánsku. Zlepšenie zamestnateľnosti osôb s najmenšou šancou zamestnať sa vrátane osôb z prostredia migrantov, dlhodobo nezamestnaných a nízkokvalifikovaných pracovníkov však naďalej zostáva výzvou. Aj keď sa uznáva ambiciózný reformný program dánskej vlády, je dôležité zabezpečiť, aby povestný dánsky model „flexiistoty“ naďalej uľahčoval plynulý prechod medzi nezamestnanosťou a zamestnaním a zároveň aj obmedzil marginalizáciu a sociálne vylúčenie. V tejto súvislosti je dôležitá úloha vzdelávania, odbornej prípravy a zlepšovania zručností.
- (11) V prípade Dánska je vzdelávanie oprávnené jasnou prioritou. Je však potrebné vyvinúť ďalšie úsilie na zlepšenie kvality a nákladovej efektívnosti jeho systémov vzdelávania a odbornej prípravy aj prostredníctvom úspešného dokončenia začatých reforiem. Navrhovaná reforma systémov primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania sa ubera správny smerom a dá sa očakávať, že bude mať pozitívny vplyv na nákladovú efektívnosť školského systému a kvalitu vzdelávania vrátane úrovne dosiahnutého vzdelania žiakov. Pokiaľ ide o odbornú prípravu, dánska vláda podnikla kroky na posilnenie kvality odbornej prípravy mládeže a zabezpečenie potrebnej súkromnej učňovskej prípravy. Bol zriadený výbor medzi vládou, obcami, regiónmi a sociálnymi partnermi s cieľom nájsť trvalé riešenie na zabezpečenie potrebného poskytovania učňovskej prípravy a zlepšenie kvality systému odborného vzdelávania a prípravy. Nájdenie trvalých a ambiciózných riešení v prípade nedostatku učňovských miest a vysokej miery predčasného ukončovania školskej dochádzky v systéme odborného vzdelávania mládeže by Dánsko skutočne lepšie pripravilo na budúci dopyt po zručnostiach na trhu práce a zlepšilo produktivitu.
- (12) Dánsko by mohlo dosiahnuť vyšší hospodársky rast tým, že by odstránilo prekážky hospodárskej súťaže v miestnych a maloobchodných službách, keďže tento sektor má v dánskom hospodárstve veľký význam. V roku 2012 predstavila dánska vláda nový zákon o hospodárskej súťaži, ktorý predstavuje významný krok správnym smerom. Revíziou zákona o hospodárskej súťaži sa zaviedli účinnejšie mechanizmy na posilnenie právnej regulácie hospodárskej súťaže, čím sa v úplnej miere reaguje na zodpovedajúcu časť odporúčania z roku 2012. Pre zabezpečenie účinnosti opatrení prijatých v oblasti sektorových a verejných služieb v záujme zvýšenia hospodárskej súťaže a fungovania trhu je však možné urobiť viac. Rôzne politické iniciatívy v tejto oblasti sa ešte nachádzajú v skorom štádiu a na zabezpečenie účinného vykonávania je potrebné ďalšie úsilie.
- (13) V minulom roku sa uskutočnila rozsiahla analýza zadlženosti domácností na úrovni členských štátov a EÚ, aby sa posúdila hrozba pre finančnú a hospodársku stabilitu. Zdá sa, že v súčasnosti sú riziká v súvislosti s finančnou stabilitou odvrátené, ale vyžadujú si priebežné monitorovanie. Dánske orgány prijali niekoľko opatrení na zlepšenie stability systému hypotekárnych úverov. Patrí sem systém označovania rizika v prípade hypotekárnych úverov na bývanie a obmedzenia variabilného úroku a/alebo úverov s odloženou amortizáciou. Hypotekárne inštitúcie prijali z vlastnej iniciatívy opatrenia s cieľom zabezpečiť poskytovanie ďalších záruk. Všetky tieto

opatrenia sú zamerané správnym smerom, ale bude potrebné dôkladné monitorovanie, aby sa zistilo, či majú želaný účinok. Komisia preverí pravidelné správy Dánska o vplyve opatrení prijatých v tejto súvislosti. Zdaňovanie majetku by sa v Dánsku malo časom preskúmať, aby sa znížili deformácie a posilnili jeho proticyklické účinky.

- (14) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Dánska. Posúdila konvergenčný program a národný program reforiem a predstavila hĺbkové preskúmanie. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkové hospodárske riadenie Európskej únie tým, že sa poskytnú vstupy na úrovni EÚ do budúcich vnútroštátnych rozhodnutí. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 3.
- (15) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program Dánska a jej stanovisko⁹ je premietnuté najmä do ďalej uvedeného odporúčania 1.
- (16) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a konvergenčný program Dánska. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh sú premietnuté do ďalej uvedeného odporúčania 3,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Dánsko prijalo v období rokov 2013 – 2014 opatrenia s cieľom:

- 1. V roku 2013 vykonať podľa plánu rozpočtovú stratégiu, aby sa do roku 2013 zabezpečilo odstránenie nadmerného deficitu. Okrem toho vykonať rozpočtovú stratégiu na rok 2014 a ďalšie roky, aby sa zabezpečilo primerané fiškálne úsilie na zachovanie strednodobého cieľa.
- 2. Podniknúť ďalšie kroky na zlepšenie zamestnatelnosti osôb na periférii trhu práce vrátane osôb z prostredia migrantov, dlhodobo nezamestnaných a nízkokvalifikovaných pracovníkov. Zlepšiť kvalitu odbornej prípravy, aby sa znížila miera predčasného ukončovania školskej dochádzky a zvýšil počet učňovských miest. Uskutočniť reformu primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania, aby sa zvýšila úroveň dosiahnutého vzdelania a zlepšila nákladová efektívnosť vzdelávacieho systému.
- 3. Pokračovať v úsilí o odstránenie prekážok hospodárskej súťaži v sektore služieb vrátane maloobchodných služieb a v úsilí o zvýšenie účinnosti v poskytovaní verejných služieb.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

⁹ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.